

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Sprzedać żyto NA PNIU

OJ CZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Sprzedać coś NA PNIU to znaczy ‘sprzedać coś od razu, natychmiast’. Skąd ten PIEN? Czy ma się nam kojarzyć z toporem i ścinaniem głów? Ależ skąd! Jakies 500 lat temu PIEN miał znacznie szersze znaczenie: była to nie tylko „łodyga” drzewa, lecz także łodyga zboża, źdźbło, a nawet – przez analogię – korpus człowieka... Zwrot ‘sprzedać na pniu’ łączono najpierw tylko z wyrazami wskazującymi na drzewa czy zboża, a więc z nazwami tego, co miało ów PIEN: sprzedawano na pniu drzewo, żyto, pszenicę, jęczmień, proso – oznaczało to, że sprzedano drzewo czy zboże jeszcze niezebrane, nieścięte, niezżęte (bo tak szybko znalazł się nabywca). Z czasem łączliwość zwrotu się rozszerzyła, a z jego znaczenia pozostała owa szybkość sprzedaży i gorliwość nabywcy. Dzisiaj w zasadzie o wszystkim możemy powiedzieć, że sprzedano na pniu – jeśli oczywiście błyskawicznie znalazło nabywcę.